

[Jesper Simonsen.]

af, hvad der saaledes foreligger, anse den Formulering, som her er valgt til Betegnelse af de Virksomheder, som Udvalget kan træffe Foranstaltninger imod, for velegnet, saaledes at Loven i denne Henseende i den praktiske Anvendelse ikke vil møde Vanskeligheder af større Betydning end de Vanskeligheder, man paa Grænseomraader altid bliver stillet overfor i Lov og Rets Anvendelse.

Det er i de Oplysninger, som foreligger fra Professor Zeuthen, paa den ene Side paavist, at Enkeltvirksomheden kan være saaledes stillet, at den falder ind under Lovens Udtryk og altsaa ogsaa under Lovens Omraade; og paa den anden Side er det uden Betydning, om Virksomhederne er mange eller faa, idet det, det kommer an paa, er, om Sammenslutningen kan siges at være af monopologagtig Karakter. Det Udtryk, som Ændringsforslaget her har optaget, „af monopologagtig Karakter“, er ikke et nyt Udtryk i Diskussionen paa dette Felt; thi det er taget fra de tidligere Forslag, som gennem mange Aar har været behandlet i det høje Ting; der havde man ogsaa til Bestemmelse af de Virksomheder, som Foranstaltninger kunde træffes overfor, anvendt Udtrykket „Sammenslutninger af monopologagtig Karakter“.

Det afgørende for, om en Sammenslutning falder ind under Bestemmelsen, maa efter min Opfattelse være, om Virksomhederne i Kraft af Sammenslutningen har en vis Sandsynlighed for overfor Forbrugerne at kunne gennemføre de Aftaler, som den Lovgivning, der her indføres, vender sig imod. Efter mit Skøn er Grænserne for Udvalgets Myndighedsomraade ved den saaledes foreslaaede Formulering afstukket tilstrækkeligt vide til, at de utilbørlige Prisaftaler og andre Trustmisbrug vil kunne rammes i nødvendigt Omfang, og paa den anden Side er Grænserne ikke saa vide, at Foranstaltningerne vil kunne virke til Ulempe for de nyttige og ordnende Aftaler, som paa forskellige Omraader kan træffes og træffes indenfor Erhvervslevet.

Regeringsforslaget afgrænsede maaske Omraadet noget videre ved sine almindelige Ord; men det begrænser det paa den anden Side ved Bestemmelsen i § 1, 1ste Stykke, om, at hvor Virksomhedernes Antal ikke ligger over 50, er de ikke inddraget under Registreringen. Her har man i Ændringsforslaget valgt at gennemføre Afgrænsningen ved de almindelige Udtryk, og jeg maa anse denne Vej for fuldt ud fremkommelig.

De Forhold fra de under Loven hørende Virksomheders Side, som Loven hjemler Retsmidler imod, er betegnet som „utilbørlig Pris paa Varer, som indgaar i det almindelige Forbrug,“ og som

„utilbørlige Foranstaltninger“ til Hævdelse af Prisaftaler. Det, som bringer en Prisaftale eller en Foranstaltning ind under Loven, er altsaa, at den er *utilbørlig*. Ved Afgørelsen af, om en Aftale eller Prisaftalsættelse er utilbørlig, bliver der selvfølgelig Plads for et vist Skøn. Denne skønmæssige Afgrænsning vender man sig stærkt imod fra Lovens Modstanderes Side og, saa vidt jeg forstaar, ogsaa fra det konservative Folkepartis Side. Man kræver, som det udtrykkes, en fastere og skarpere Afgrænsning. Dette lyder naturligvis særdeles bestikkende; men det er i Virkeligheden et Krav, som det er ganske umuligt at imødekomme; thi der er ingen Mulighed for paa Forhaand i Loven at fastslaa, hvilken Pris der er berettiget og hvilken ikke, eller hvilke Midler der kan anses tilladelige og hvilke ikke. Man kan pege paa visse Midler, der er utilladelige, og man kan nævne Eksempler paa Prisberegninger, der maa være utilladelige. Men nøjagtigt at angive, hvor Grænsen ligger, lader sig ikke paa Forhaand gøre.

Der er naturligvis forskellige Udtryk at vælge imellem, naar en Lovregel som den her foreliggende skal formuleres. Men man kommer paa et Omraade som dette ikke udenom, at den praktiske Grænse-dragning maa overlades til et Skøn. Vor Lovgivning viser paa mangfoldige Omraader, beslægtede med dette, at det er saaledes, og enhver, der har beskæftiget sig med slike Emner, vil være klar over, at det heller ikke kan være anderledes. Som Illustration til Rigtigheden af det, jeg her siger, skal jeg tillade mig at nævne nogle enkelte Eksempler fra Lovgivningen. Jeg tager først et Par Eksempler fra Aftaleloven af 8. Maj 1917. Jeg indskyder den Bemærkning, at denne Lov er udarbejdet af fremragende Jurister fra de nordiske Lande, i en fællesnordisk Kommission; og man tør altsaa gaa ud fra, at de Udtryk, som der er brugt, er vel overvejede og i Stand til at staa for Kritik fra juridisk og praktisk Side.

I Aftalelovens § 31 tales der om at betinge sig Fordel, som staar i „aabenbart Misforhold“ til Ydelsen. I § 33 omhandles Afgivelsen af Løfter, som det vilde stride mod „almindelig Hæderlighed“ at gøre gældende. § 36 aabner Mulighed for at angribe